

Oponentský posudek na bakalářskou práci Gabriely Urbánkové: Jsou živochytné pasti selektivní pro norníky rudé lišící se v reakcích na signály ohrožení?

Bakalářská diplomová práce je zadána na velmi zajímavé téma, zda jsou živochytné pasti na drobné savce selektivní a jaké „osobnosti“ mají šanci být jimi polapeny. Asi každého, kdo někdy intenzivněji chytal (živé) drobné savce, tato otázka napadla. Většinou za asymetrickým úlovkem stojí aktuální demografická situace studované populace. Přesto je personalita nápadná zejména při zpětných odchycích, kdy se některé studované objekty odchytávají pravidelně. Někdy to vyvolává podezření, že se jistá individua chodí do pastí ukrýt a nakrmit. Přestože práce asi nepřináší očekávané výsledky a pro autory byla možná zklamáním, je to práce hodnotná a v současném stavu i publikovatelná (zejména ve spojení s bakalářskou prací N. Mladékové). Já bych ale uvítal spíše její pokračování a doplnění testovaného vzorku. Otázkou je zda na norníkovi rudém, či se nevrátit k osvědčenému modelu místní personalitní skupiny, kterým je hraboš. Ostatně proč byl vybrán zrovna norník? Z textu to není zřejmé.

Celá bakalářská práce je psaná zajímavě, čtivě a na úrovni bakalářské práce je zde málo typických prohrěšků. Statistický aparát je velmi sofistikovaný (Autorka jej ovládá?). Jediným nápadným nedostatkem je nízká úroveň tabulek a legend. Ty jsou vytvořeny v podstatě proti všem pravidlům, špatně se v nich orientuje a názvy sloupců někdy připomínají spíše kvíz (za všechny Tabulka VI prostřední sloupec). Diskuze je také psaná čtivě a autorka prokazuje, že se ve studované problematice orientuje a že je schopna své výsledky kriticky zhodnotit.

K této studii mám několik poznámek:

1. Cíle – prostudování literatury je prostředek ne cíl.
2. Cíl 2 – Zjistit, zda se do živochytných pastí chytají POUZE proaktivní a odvážní jedinci, je hypotéza trochu podivná. Jak poznáte, že jste dosáhla požadovaného výsledku od situace, kdy budou v populaci jen proaktivní a odvážní jedinci?
3. Bylo by dobré specifikovat, jak vypadala padací past. Padacích pastí může být celá řada.
4. V Metodice je zmínka o zpětných odchycích. V dalším textu se o nich již nemluví. Proč? Jaký byl výsledek? Zpětné odchycy by mohly poskytovat velmi zajímavé informace.
5. Netuším, jak moc je pytlíkový test standardním testem. K jeho použití bych měl jisté výhrady. Chování zvířat může být ovlivněno (a já věřím, že bude, zejména v případě chmelovky) intenzitou, s jakou se snažíme polapeného savce z pasti dostat. Někdy je hlodavec z pasti téměř nevypuditelný a tomu odpovídá míra našeho nasazení při vyprošťování. Rozdíly bych čekal i u obou typů pastí tj. že různá míra nasazení při zvířecím vyprošťování může „mazat“ jejich personalitu. Taková manipulace je náročná na typ udržení standardních podmínek.
6. Na behaviorální studie mi přijde vysoká míra variability vysvětlená první osou PCA (40%) neuvěřitelně vysoká. To jsem ještě asi neviděl. Čím to je? To jsou ty aktivity natolik korelované? Rozhodně bych v práci uvítal PCA obrázek s jednotlivými aktivitami.
7. Mám výtku k prezentaci výsledků. Ty jsou pojaty formou PCA skóre, odhady logistických regresí, koeficienty variancí atd. Velice bych ocenil, kdyby se ve studii objevila i nějaká tabulka s deskriptivními hodnotami aktivit. Kde jinde než v bakalářské práci pro to máte prostor? Omezení jen na poměrně abstraktní hodnoty si můžete nechat až do publikace, i když i tam po vás můžou taková data chtít. Tyto informace mohou být důležité i pro

někoho, kdo by se vaší studií inspiroval, nebo by ji chtěl citovat. To se dá řešit uvedením tabulek do příloh. Bylo by to rozhodně užitečnější, než mít v příloze pouze nákres pasti.

Na závěr konstatuji, že práce je povedená, text poměrně vyzrálý a práci doporučuji k obhajobě. Pokud se studentka vyrovná s připomínkami, navrhuji hodnocení výborně.

Mgr. Radim Šumbera, PhD.

30.5. 2010

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Radim', written in a cursive style.